

ונוגע בנבלתם יטמא (יא, לו). פירש"י ז"ל אפילו הוא בתוך מעין ובור ונוגע בנבלתם יטמא, שלא תאמר קל וחומר אם מטהר את הטמאים מטומאתם ק"ו שיציל את הטהור מליטמא לכך נאמר ונוגע בנבלתם יטמא ע"ש.

הנני להביא כאן מכתב שכתב א"ז האמרי אמת ז"ל.

ב"ה ב' אחרי י' ניסן תרנ"ד.

אהובי ידידי חכם ושלם כש"מ חיים נ"י ויזרח.

האבד"ק קאברין יצ"ו

אחדשה"ט. באתי בשורותיים לשחר פניו ע"ד דברות ומשאלת הרב מוהר"מ נ"י דומ"ץ בעירנו, הרחמנות ילאה העט לתאר, כי בנו חלש דל ורזה ושקד על התורה מקטנותו, לזאת יתעורר כמ"ע^(טו) במכתב להרב מ' חזקי' מדיני בעה"מ מכתב לחזקי' (ראיתי זה הס' אצלו דמר בביאלא) אשר ביכולתו להוציאו להביאו לבית אביו בנקל, ואבקש לשלוח מליצת כמ"ע להרב הנ"ל לפה על אדרעס שלי בשמי לפה, ומכאן נשלח המכתב להרב הנ"ל, מובטחני מאהבתו דמר מאז ומקדם ע"כ אקצר ואו"ש יחוג חג הבע"ל בשמחה וכשרות כנפש דוש"ת בלונ"ח

אברהם מרדכי אלטר מפ"ק גור

ב"ה

גם נבקש מכמ"ע להודיענו אם הרב מהר"ח מדיני יקבל איזה תשורה בדבר ההשתדלות ואולי לסייעהו בדרך כבוד בלקיחת ספריו איזה סך בסכום הגון, וכמ"ע חכם ויבין להודיע זה על בוריו.

באגב אכתוב לו אשר הראיני שבוע שעברה דבר תמוה בכסף משנה סוף פרק ו' מאבות הטומאה^(טז), וברמב"ם שם^(יז) ובתוספתא אין ראי' להדין החדש שהמציא, ועוד תמוה לי מדין הראשון שם והוא מהתו"כ הובא ברש"י שמיני דמה שמעלה הטמאים מטומאתם כ"ש שלא יהי' טמא וכו', והרי כיון שאין נטהר כשהוא בתוך המים א"כ לאו ק"ו הוא^(יח), אולי יודע מעלתו איזה ראיות לדבריו יודיעני נא.

ידידו דו"ש הנ"ל

ומאד אבקש להחיש תשובתו עוד קודם יו"ט.

(טו) כבוד מעלתו.

(טז) שא"י בכסף משנה שם: ונראה מתוך דבריהם שהטעם מפני שאין הטמא נטהר אלא בעלייתו מהמקוה לא בעודו בתוך המקוה.

(יז) שא"י שם: הנוגע באחת מאבות הטומאות המושלך בתוך המקוה וכו' ה"ז טמא, שנאמר אך מעין וגוי ונוגע בנבלתם יטמא, אפי' כשהן בתוך המקוה מטמאין וכשיעלה מן המקוה זה הנוגע יטהר וכו', וכן זב שדרס על המשכב שהוא מונח במקוה הרי המשכב טמא, וכשיעלה המשכב מן המקוה יטהר, שהרי עלתה לו טבילה וכו' עיי"ש.

(יח) עיי' בבאר אברהם הערות הנדפס בסוף הרמב"ם דפוס פרדס.

אל תשקצו את נפשותיכם וגו' (יא, מג). הבית ישראל ז"ל שמע פעם אחת מאחד ביטוי מסויים אשר ביטא חשיבות וחביבות על כסף. ברוב קדושתו סלד מזה, ואמר לאנשים שנקהלו סביבו, כתיב בסוף פרשת שמיני "אל תשקצו אל נפשותיכם", וסמך ליה בפרשת תזריע אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת וגו', דהנה בכל אדם יש "א שטיקעל נגע", "א שטיקעל גוי", וכדאיתא ב"מגן אברהם" (או"ח סימן מ"ו) בשם מקובלים בטעם הברכות שלא עשני גוי, שלא עשני עבד, שזה הודיה על שלא נדבק בו בלילה נשמת גוי או עבד. מכח הכתוב אל תשקצו את נפשותיכם באו ישראל למדרגה שממאסים כל זה כדאיתא בגמ' (ב"מ סא): "טפי מאיסי למיכלינהו". ואמנם יהודים בדורות קודמים ("אמאליגע יודען") היה להם כח למאס דבר מגונה ועבירה הן לעצמם הן לאחרים. כמו ששמעתי מחסידים על אודות הרה"ק רבי יחיאל מאיר מגוסטינין ז"ל ששמע פעם אחת מהרבי מקוצק, כשסיפרו לפניו שבאו אנשים חסידים בעלי ממון, הרעים בקולו: "כסף? פע...". ומאז ימים רבים נמאס עליו הכסף ועורר אצלו בחילה... (ספר פאר ישראל)

מחבר הלכות

והתקדשתם והייתם קדושים (יא, מד) א"ז האמרי אמת ז"ל אמר, כשבאה לאדם קדושה צריכים להשתדל שישאר בקביעות וכדכ' והתקדשתם והייתם קדושים, וזה שאומרים: הוא יפתח לבנו בתורתו מלשון פתוחי חותם, שיהיה נחקק בלב וישאר בקביעות. (אמרי אמת, שבועות תרס"ה).

כי אני ה' המעלה אתכם מארץ מצרים (יא, מה). וברש"י (מת"כ) על מנת שתקבלו מצוותי העליתי אתכם וכו' ע"כ. א"ז החדושי הרי"מ ז"ל הקשה, אם השי"ת תלה יציאת מצרים בתנאי, א"כ אם אין אנו מקיימים התנאי ח"ו, אנחנו נמצאים עוד במצרים, ותירץ ואמר, כי הנה דיני התנאי נלמדים (קידושין סא ע"א) מתנאי בני גד ובני ראובן, ובכל דבר שיוכל להתנות תנאי צריך שיהי' שיכול לעשות (המעשה) ג"כ ע"י שליח (כתובות עד ע"א ועי"ש ברש"י ז"ל) ובאם שאינו יכול לעשות (המעשה) ע"י שליח אינו תנאי, והנה ביציאת מצרים כתיב (שמות יב, יב) ועברתי וגו' אני ה', ואי' (בהגדה, בספרי דברים כו, ח, וע"ע במכילתא שמות שם) אני ולא השליח, א"כ התנאי בטל והמעשה קיים.

כי אני ה' המעלה אתכם מארץ מצרים וגו' (שם). א"ז האמרי אמת ז"ל אמר, כתיב (תהלים פא, יא) אנכי ה' אלקיך המעלך מארץ מצרים הרחב פיך ואמלאהו, יש לבאר הקשר בין תחילת הפסוק לסופו, דאיתא בגמרא (שבת פו): בעי רב פפא ש"ז של ישראל במעי כותית מהו, ישראל דדאיגי במצוות חביל גופייהו וכו' או דילמא כיון דאכלין שקצים ורמשים חביל גופייהו, ואיתא בשפת אמת שמשנה רבינו ע"ה היה צריך להוסיף יום אחד מדעתו משום חשש פולטת, כי ידע מצב בני ישראל שלא יהיו כ"כ דואגים